

EEA-stratégia 2004–2008

Háttérinformáció

Az Európai Környezetvédelmi Ügynökséget formálisan a 933/1999/EK és 1641/2003/EK tanácsi rendelettel módosított 1210/90/EGK tanácsi rendelet hozta létre 1990-ben. A koppenhágai központ létrehozásáról szóló, 1993-ban született döntést követően az Ügynökség 1994-ben kezdte meg működését.

A tevékenysége terén Európa vezető testületének számító Európai Környezetvédelmi Ügynökség célja a politikaformáló tényezők és a nyilvánosság időszerű, célirányos, megfelelő és megbízható tájékoztatása, a fenntartható fejlődés támogatása és Európa környezetének jelentős és mérhető javításának elősegítése.

Az Ügynökség tevékenységének része többek között az Eionet és egy információs rendszer összehangolása, továbbá az Európai Bizottság szervezetei, az EEA-tagországok, a nemzetközi szervezetek által egyezmények és megállapodások alapján közreadott környezeti adatok összegyűjtése és elemzése, valamint a politika számára megfelelő tanácsadás, végül ezek és más információk széleskörű elérhetőségének biztosítása.

Ez a 2004–2008 közötti időszakra szóló EEA-stratégia az Ügynökség harmadik több évre szóló munkaprogramja, amelyet az alapító rendelet ír elő. A munkaprogramot az EEA Igazgatótanácsa 2003. november 25-ei ülésén fogadta el.

EEA-országok

- Tagországok
- Együttműködő országok

EEA-stratégia 2004–2008

Borító: EEA
Elrendezés: Brandpunkt a/s

Jogi közlemény

Ennek a kiadványnak a tartalma nem szükségszerűen egyezik meg az Európai Bizottság vagy az Európai Közösségek intézményeinek hivatalos álláspontjával. Sem az Európai Környezetvédelmi Ügynökség, sem az Ügynökség nevében cselekvő személyek vagy társaságok nem felelnek a dokumentumban található információ felhasználásáért.

Minden jog fenntartva

A jogtulajdonos előzetes írásbeli engedélye nélkül tilos e kiadvány bármelyik részét bármilyen elektronikus vagy mechanikai formában sokszorosítani, beleértve a fénymásolást és a felvételt készítést, vagy bármilyen információtároló és -visszakereső rendszerben rögzíteni

Az Európai Unióról számos további információ megtalálható a világhálón. Ezek az Európa-szerveren (<http://europa.eu.int>) keresztül érhetők el (<http://europa.eu.int>).

A katalogizálással kapcsolatos adatok a kiadvány végén találhatóak.

Luxembourg: Az Európai közösségek Hivatalos Kiadványainak Hivatala, 2004

ISBN 92-9167-654-3

© EEA, Koppenhága, 2004

Európai Környezetvédelmi Ügynökség
Kongens Nytorv 6
DK-1050 Koppenhága K
Dánia
Tel.: (45) 33 36 71 00
Fax: (45) 33 36 71 99
E-mail: eea@eea.eu.int
<http://www.eea.eu.int>

Az Igazgatótanács elnökének előszava

Az EEA új ötéves stratégiája és elnöki megbízatásom az Ügynökség Igazgatótanácsában ugyanazon a napon vette kezdetét. E fontos tisztségre történt kinevezés nagy megtiszteltetés számomra, s már most örömmel és várakozással nézek az elkövetkezendő években az Igazgatótanács tagjaival és Jacqueline McGlade ügyvezető igazgatóval az EEA stratégiájának megvalósítása érdekében folytatott szoros együttműködés elébe.

Az Igazgatótanács nevében szeretnék köszönetet mondani a leköszönő elnök, Kees Zoeteman úr elmúlt négy év során rendkívüli odaadással és szakértelemmel végzett vezetői tevékenységéért. Jövőbeli pályafutásához ezúton is sok sikert kívánunk.

A következő öt évre tekintve mindenekelőtt az EEA további fejlődésének két fontos stratégiai dimenzióját szeretném kiemelni.

Az első a bővítés kérdésköre, ahol az EEA továbbra is az európai integráció élvonalában halad. Míg az Európai Unió mint Közösség a 2004. május 1-jei, 25 tagra történő bővülésre készül, az EEA már jelenleg is 31 tagot számlál, köztük Romániát, Bulgáriát és Törökországot. A nyugat-balkáni országokkal is szoros együttműködést folytatunk. Az EEA ily módon nemcsak a környezeti információ minőségét és kiterjedtségét javítja, hanem bizonyos mértékig az említett országok helyzetének megszilárdítását és fejlődését is elősegíti az összeurópai béke és jólét érdekében.

A második a politika hatékonyságának értékelésére helyezendő fokozott hangsúly. Ma már a környezetpolitika terén sem mindegy, hogy milyen irányban és milyen módszerekkel próbálunk célhoz érni. Ahhoz, hogy a politikusokat és a nyilvánosságot egyaránt képesek legyünk meggyőzni a környezetpolitikák szükségességéről és társadalomra gyakorolt pozitív hatásairól, igazolnunk kell, hogy ezek a politikák hatékony formában igazi eredményekhez vezetnek. Örömmel nyugtázom, hogy e téren az Európai Bizottság is fontos szerepet szán az EEA-nak. A valódi eredmények biztosítása érdekében munkánkat a jövőben a Bizottsággal szoros együttműködésben végezzük.

Lars-Erik Liljelund

A Tudományos Tanács elnökének előszava

A Tudományos Tanács üdvözli és támogatja az Ügynökség elkövetkező öt évre vonatkozó fő célkitűzéseit megfogalmazó EEA-stratégiát. Ezen a szilárd alapon az Ügynökség képes lesz jelentősen fokozni Európa környezetének és polgárainak jólétét szolgáló, független és minőségbiztosított információk előállítására irányuló tevékenységét.

A tanács várakozással tekint e fejlődésben betöltendő szerepe elé. Noha az EEA tevékenységének nem része a kutatásban való részvétel, rendkívül fontos, hogy az Ügynökség szolgáltatja információk a tudományos világ legfrissebb eredményeinek felhasználásán alapuljanak. A tanács tagjai valamennyien széles körben elismert tudományos szakértők, akik együttesen az Ügynökség munkájával kapcsolatos valamennyi szakterületet lefedik. Szerepünk ennek megfelelően a tudományos világ és az EEA közötti szoros kapcsolat biztosítása, továbbá az Ügynökség munkájának bíráló figyelemmel kísérése.

A kutatói társadalom és a politika világa közötti szakadék áthidalása minden kétséget kizáróan a mutatók kidolgozása terén a legfontosabb. Az Ügynökség elsődleges feladata, hogy könnyen érthető és általánosan elfogadott mutatókba foglalja a bonyolult tudományos fogalmakat, elméleteket és feltevéseket. Az egyik legnagyobb kihívást a fenntartható fejlődés környezeti, társadalmi és gazdasági pillérei közötti összefüggéseket feltáró mutatók jelentik. Jelentős igény mutatkozik a különböző szakterületek nagy mennyiségű információit sűrítő, összegző mutatókkal kapcsolatban is. Ezt az igényt úgy kell kielégíteni, hogy közben ne tévesszük szem elől az összegzett adatok mögött rejlő, gyakran igen bonyolult és ellentmondó trendeket.

Végül pedig szeretném hangsúlyozni az adatok és értékelések minőségbiztosításának és a bizonytalanságok számszerűsítésének kiemelt fontosságát. Az átláthatóság is fontos e tekintetben, hiszen az ügyfeleknek és a nagyközönségnek képesnek kell lenniük az Ügynökség által biztosított információk megfelelő felhasználására. A Tudományos Tanács már foglalkozik is e kérdésekkel, és igyekszik e területen is lényeges segítséget nyújtani az Ügynökségnek.

Bedřich Moldan

Az ügyvezető igazgató áttekintése

Az emberek életminősége nagymértékben függ a környezettől (amelyben élnek), valamint társadalmi és gazdasági fejlettségüktől. Az EEA alapvető szerepet játszik Európa jövőjének biztonságossá tételében a környezetállapottal kapcsolatos időszerű, célirányos, megfelelő és megbízható információk politikaformáló tényezők és nyilvánosság számára történő közreadásával.

Az Ügynökség tevékenységi köre gyorsan bővül. Az eredetileg a környezeti információk és adatok biztosítása érdekében létrehozott szervezet az Európai Parlament, az Európai Bizottság vagy saját tagországai kérésére ma már nemcsak jelentések és javaslatok formájában tájékoztat a környezet állapotáról, a környezetvédelemmel és a természeti erőforrások fenntartható használatával kapcsolatos műszaki kérdésekről, hanem a kulcsfontosságú környezetvédelmi és ágazati politikai intézkedések és azok megvalósításának hatékonyságáról is. Így a következő öt évben az Ügynökség eddigi változatos, közpolitikai folyamatokat támogató tevékenységét az Európa környezetével és környezetének védelme érdekében tett intézkedésekkel kapcsolatos ismeretek közzétételére is kiterjeszti.

A tagországok szempontjából az egyik legfontosabb kérdés az adatok jelentési folyamatának ésszerűsítése. Az Ügynökség az elkövetkező öt évben fő nemzetközi partnereivel – az Európai Bizottsággal (főleg az Eurostattal és a JRC-vel), az OECD-vel és a különböző nemzetközi egyezmények titkárságaival – együttműködésben olyan módszereket fog kidolgozni, amelyek az adatok egyszeri jelentése mellett azok többcélú felhasználását teszik lehetővé. Ennek elősegítése érdekében az Ügynökség a szervezet egészére kiterjedő minőségellenőrző és -irányító rendszer létrehozásával bővíti és fejleszti tovább a felhasznált információval kapcsolatos minőségbiztosítást. A rendszer az EEA kormányzati szervekből, ügynökségekből, állampolgári csoportokból, gazdasági szereplőkből és szakértőkből álló hálózata számára is elérhető lesz, így az adatok a forrástól egészen a végfelhasználóig nyomon követhetőkkel válnak. Ezt a tevékenységet az új tagországokban beindítandó, fokozott kapacitásnövelő programok segítik.

Az EEA minden tőle telhetőt megtesz az Európai Bizottság bővítéssel, stabilitással és biztonsággal, fenntartható fejlődéssel és a globális gazdasággal kapcsolatos jogalkotási és munkaprogramjaiban megfogalmazott célkitűzések megvalósítása érdekében. A környezet állapotában tapasztalt javulás vagy romlás értékelésének integrált megközelítésével az EEA egyedi szemszögből lesz képes érzékeltetni az ágazatokat és politikákat átívelő hatásokat. Az Ügynökség a következő öt évre e lehetőségek további bővítését tűzte ki célul a fő ágazatok és a környezet kölcsönhatásait vizsgáló integrált értékelések, továbbá a várható veszélyeket, valamint lehetőségeket feltáró előrejelzések és forgatókönyv-elemzések sorának készítésével, amelyek egy élhető, biztonságos és szilárd szerkezetű fenntartható fejlődést alapoznak meg.

Jacqueline McGlade

Tartalom

Az Igazgatótanács elnökének előszava	iii
A Tudományos Tanács elnökének előszava	iv
Az ügyvezető igazgató áttekintése	v
Az EEA átalakítása	1
Az EEA szervezete és hálózatai	2
Integrált megközelítés	3
Európa környezete: a hatodik környezetvédelmi cselekvési program	4
Információs rendszerek és hálózatok	5
Az éghajlatváltozás kezelése	7
A biológiai sokféleség csökkenésének megállítása és a területi változások megértése	8
Az emberi egészség és az életminőség védelme	9
A természeti erőforrások fenntartható használata és kezelése, hulladékgazdálkodás	12
Az EEA a világban	13
A fenntartható fejlődés és a környezetpolitikák támogatása	14
Forrásainkkal való gazdálkodás	17

Az EEA átalakítása

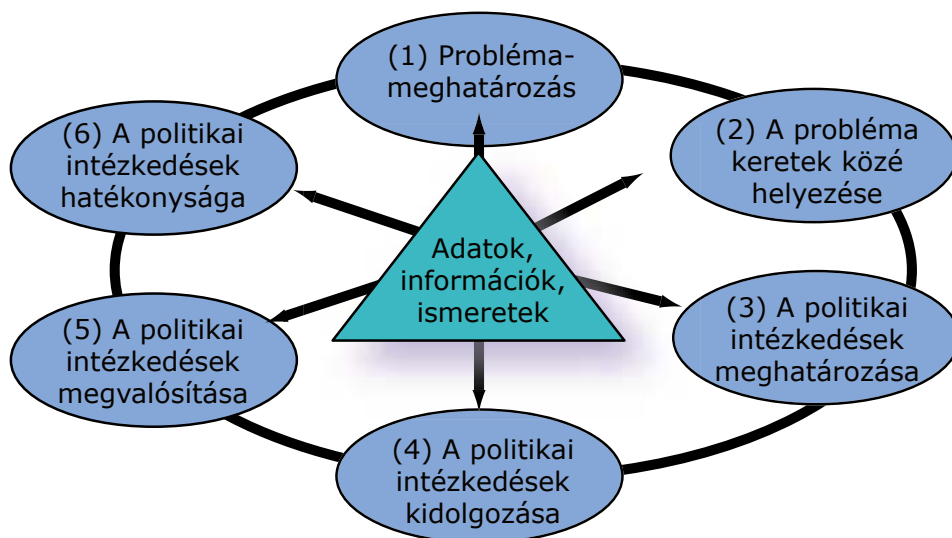
Az EEA szervezete és hálózatai

Az Ügynökség átszervezése 2004 januárjában fejeződött be, így az EEA időben láthat hozzá 2004–2008 közötti stratégiája szerinti feladataihoz. Az új szervezeti felépítés célja a fő ügyfelek változó igényeinek megfelelőbb kielégítése, valamint az adatok, információk és szakértők elérésének átláthatóbbá tétele. Az integráltabb munkavégzés érdekében csoportok alakultak a munkatársakból az ágazati elemzésre, szakmapolitikai elemzésre, a területi információkat is magukban foglaló új információs rendszerek fejlesztésére, valamint a fő témakörökkel – víz és biológiai sokféleség, vegyi anyagok, levegőminőség, éghajlatváltozás, környezet és egészség – kapcsolatos forgatókönyvek és értékelések kidolgozására.

Az Európai Parlamenttel, a Bizottsággal, a Közösség más intézményeivel, a tagországokkal és a világ legkülönbözőbb részein tevékenykedő partnerekkel folytatott kommunikáció hatékonyságának növelése érdekében új szervezetpolitikai program indult. A program célja különböző új termékek (tájékoztatók, frissítések és multimédiás kiadványok), valamint a kommunikációs stratégia kidolgozása.

Az EEA hálózati szervezet: nagyrészt az Eionet-re támaszkodva ad tanácsokat és ötleteket a mutatókhoz, adatáramláshoz és az információk ésszerűsítéséhez. A politikai intézkedések megvalósulásával kapcsolatos információkat az európai környezetvédelmi felügyelőségek új hálózata koordinálja. Az Ügynökség a következő öt évben a forgatókönyv-kidolgozást, a politikaértékelést és az adatminőség-biztosítást támogató aktív érdekeltségi folyamaton keresztül hálózatainak további erősítésére és bővítésére törekszik.

Az adatokra, információkra és ismeretekre alapozott szakmapolitikai ciklus főbb lépései

Integrált megközelítés

Környezeti és ágazati témák

Az EEA stratégiája a 6. környezetvédelmi cselekvési programmal összhangban került kidolgozásra. Az Ügynökség tevékenysége ennek megfelelően négy fő témakörre összpontosul: az éghajlatváltozás kezelése, a biológiai sokféleség csökkenésének megállítása és a területi változások megértése, az emberi egészség és az életminőség védelme, a természeti erőforrások használata és kezelése, hulladékgazdálkodás. E témakörök mindegyikét számos társadalmi és ágazati folyamat befolyásolja. Az EEA a következő öt évben számos, a fenti témakörök közötti összefüggést és a környezetre gyakorolt ágazatközi hatásokat vizsgáló értékelést fog megjelentetni. Az ágazatok környezeti folyamatokra és az ökoszisztémák egészségére gyakorolt hatásáról készült jelentésekben a mutatók szűkített alapkészletét használják.

	Levegő	Biológiai sokféleség	Édesvíz	Tenger	Föld és talaj
Környezeti témák					
Az éghajlatváltozás kezelése	■	■	■	■	■
A biológiai sokféleség csökkenésének megállítása/a területi változások megértése	□	■	■	■	■
Az emberi egészség és az életminőség védelme	■	■	■	■	■
A természeti erőforrások fenntartható használata és kezelése/hulladékgazdálkodás	□	□	■	■	■
Ágazati témák					
Mezőgazdaság	■	■	■	■	■
Vegyianyagok	■	■	■	■	■
Energia	■	□	■	■	■
Közlekedés	■	■	□	□	■
Földhasználat-fejlesztés és -tervezés	□	■	■	□	■
Nemzetközi kérdések	■	■	■	■	■

■ Az EEA tevékenységének fő területe □ Az EEA tevékenységének nem kiemelt területe

A wide-angle landscape photograph showing a calm body of water in the foreground, which perfectly reflects the sky and a dense line of trees on the far shore. The sky is a pale, uniform color, suggesting an overcast or hazy day. The trees are mostly bare, indicating a cooler season. The overall mood is serene and quiet.

Európa környezete

Információs rendszerek és hálózatok

Az EEA/Eionet információs rendszer abból a célból létesült, hogy a tagországok, a közösségi intézmények és más ügyfelek számára értékelések és ismeretek formájában biztosított visszajelzésekkel támogassa az EEA és az Eionet — tagországokból és más forrásokból az EEA felé irányuló — adat- és információáramlással kapcsolatos tevékenységét. A rendszer a hálózaton belül tevékenykedő embereken és szervezeteken kívül azok hálózati tevékenységét, és az ezt segítő infrastruktúrát és elektronikus eszközöket foglalja magában.

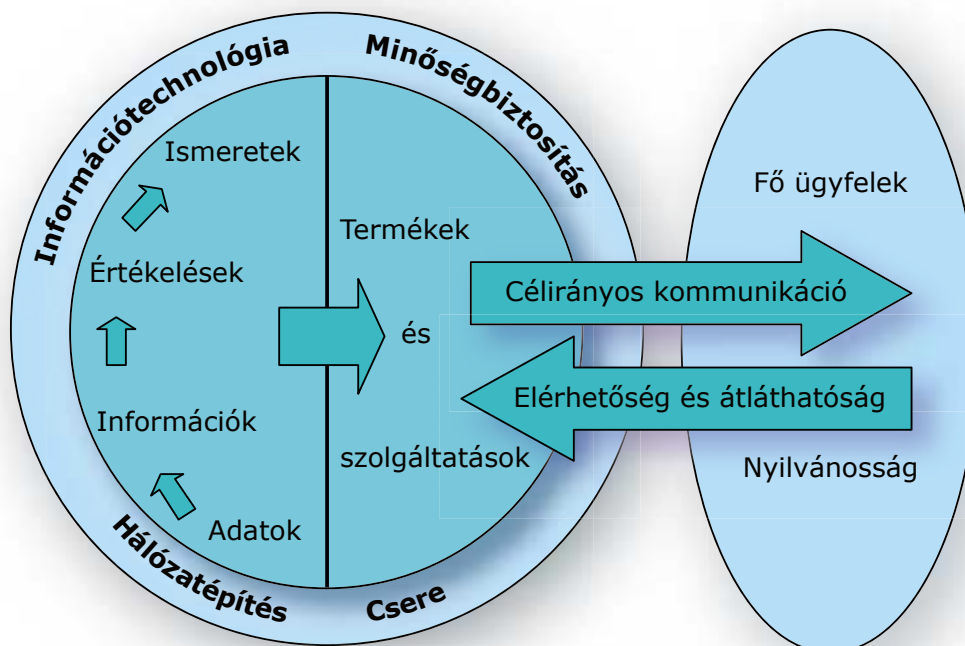
A következő öt évben az Ügynökség kiemelt feladata lesz a rendszer tökéletesítése az EEA-termékek és -szolgáltatások hatékonyabb fejlesztésének támogatása céljából, továbbá a hálózat kiterjesztése és a felhasználók igényeinek kielégítését lehetővé tevő kapacitás bővítése. A szabványosítást, az egységesítést és a felhasználók számára világosabb adatmeghatározást a minőségbiztosítási folyamat bevezetése és megerősítése fogja segíteni. Az EEA mindemellett hozzájárul a Bizottság irányításával végzendő jelentéstétel-vizsgálathoz, és információs rendszerét

— az Inspire (európai térinformatikai infrastruktúra), valamint a környezet és biztonság globális figyelésére (GMES) irányuló kezdeményezésekkel összhangban — osztott, integrált európai térinformatikai rendszerré bővíti ki.

(a) A mutatók alapkészlete

A mutatók használatának elsődleges célja az egyszerű és világos információközlés. A mutatók széles körben rendelkezésre álló adatok felhasználásával világítják meg a politikai szempontból lényeges kérdéseket. A mutatók általában az információk különböző és sokrétű adatkészletek integrálásával történő számszerűsítésére, továbbá az összetett jelenségek mögött rejlő, alapvető folyamatok feltárására szolgálnak.

Az Ügynökség és tagországi elmúlt öt évben végzett munkájának fontos részét alkotta a mutatók és jelzőszámok olyan alapkészletének kidolgozása, amely a gazdasági teljesítményt, a társadalmi fejlődést és a politikai intézkedések megvalósítását vizsgáló elemzések összefüggésében tükrözi a környezet állapotát. Az Ügynökség a stratégia megvalósításának első évében megszilárdítja a mutatók alapkészletét és az országokból érkező adatáramlást. Az Ügynökség és az Eionet az így nyert információkat a politikai célkitűzések felé haladás európai szinten történő nyomon követésére, továbbá az egyes országok környezetvédelem terén elért eredményeinek összehasonlítható adatok és következetes módszertan alapján történő felmérésére fogja felhasználni.

(b) A rendszer ésszerűsítése

A hálózat úgy fog bővülni, hogy az elkövetkező öt éves időszak alatt – például a fenntartható fejlődés területén – fejlesztendő új típusú termékekhez és szolgáltatásokhoz szükséges feltételeket is magában foglalja.

Az Ügynökség az Eionet-hálózaton keresztül történő, kiemelt fontosságú, adatáramlásokról szóló jelentésében értékelni fogja az egyes országok adatszolgáltató tevékenységét és a szolgáltatott adatok minőségét.

Az Ügynökség erősíti az adatáramlásokkal (a területi adatokat is beleértve) és a mutatókkal kapcsolatos tevékenységet végző külső szervezetekkel, ezen belül is elsősorban az OECD-vel, az Eurostattal és a JRC-vel fenntartott kapcsolatot, amely különösen a környezet és biztonság globális figyelésére irányuló (GMES) kezdeményezésből származó előnyökkel kecsegtet.

A Reportnet keretében folytatódik az elektronikus eszközök és infrastruktúra, valamint az üzleti folyamatok vizsgálatának további fejlesztése. A Bizottság és az EEA által finanszírozott fejlesztés célja az információáramlás hatékonyságának és átláthatóságának javítása, valamint sokoldalú elérhetőségük biztosítása.

Az EEA adattárháza a mutatók alapkészletének támogatása mellett az ágazatközi elemzéshez is megfelelő keretet biztosít. A kifejlesztendő interaktív eszközök lehetővé teszik, hogy a felhasználók elemezhesék a környezeti adatokat, saját céljaiknak megfelelő, mutatókon alapuló értékelést készíthessenek, és a legjobb gyakorlatra hivatkozhatnak.

(c) A nyilvánosság számára biztosított kommunikációs szolgáltatások

Az EEA fő ügyfelei és a nyilvánosság megfelelő csatornákon keresztül történő megszólítása érdekében kommunikációs rendszereit is megerősíti.

Az elkövetkező öt évben egy kiterjedt, térképi világhálós portál fogja biztosítani a regionális és válogatott helyi adatok elérhetőségét. A portál célja, hogy segítségével a látogatók megtalálják az őket körülvevő környezettel kapcsolatos információkat. A felhasználó saját postai irányítószáma megadásával, vagy az interaktív térképek és eszközök segítségével a levegő, a talaj és a vizek állapotát befolyásoló környezeti hatásokról, valamint a környezet védelme érdekében tett intézkedésekről és szabályozásokról is tájékoztatást talál. A portál az Ügynökség által folytatott tevékenységek, továbbá az ENSZ, nemzetközi és nemzeti szinten, valamint a Közösség szintjén kidolgozott kezdeményezések összekapcsolásával fog kiépülni.

A rendszer számtalan, a környezet minőségére vonatkozó történeti és valós idejű adattal szolgál majd. Például az EEA 2004-ben bocsátja útjára az európai szennyezőanyag-kibocsátási nyilvántartást, amely telephelyszintű információt nyújt egyes, szabályozott ipari tevékenységekről. Az elkövetkező öt éves időszakban az Ügynökség számos témakör területi lefedettségét javítja, s 2008-ig megvalósul az EEA tagországainak teljes területét lefedő rendszer.

A tervek között szerepel a fiatalabb közönséget megcélzó világhálós és multimédia szolgáltatások bevezetése is.

Az éghajlatváltozás kezelése

Az éghajlatváltozás megelőzése vagy lassítása az EU politikájának központi kérdése. A tagállamok által kitűzött célok megvalósításának sikerességében a vonatkozó politikai intézkedések — többek között az energiatakarékosság, a megújuló energiaforrások és a fenntartható közlekedési formák fejlesztése, a kibocsátás-kereskedelem és a kiotói rugalmas mechanizmusok — is jelentős szerepet játszanak majd.

Az EEA kötelezettséget vállal a Kiotói Jegyzőkönyvben foglaltak megvalósítását segítő értékelések és elemzések kidolgozására, valamint a Bizottság, a Parlament és az Elnökségek számára nyújtott tanácsadásra és tájékoztatásra az új éghajlatpolitikai területek fejlesztésében, amelyek egyszerre célozzák mind a közlekedés, az energetika, az ipar és a mezőgazdaság üvegházhatásúgáz-kibocsátásának csökkentését, mind az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodást célzó intézkedések kidolgozását.

Az Ügynökség következő öt évre vonatkozó kiemelt feladatai:

(a) A kiotói és a tehermegosztási célkitűzések megvalósítására tett lépések értékelése

Az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye Kiotói Jegyzőkönyvében foglaltak teljesítésének, valamint az EU és tagállamai által 2008–2012-re vállalt 'tehermegosztási' kötelezettségek (köztük e kötelezettség teljesítése terén 2005-re felmutatandó előrelépés) megvalósításának támogatása. Ez magában foglalja az energiaintenzitás 2010-re — az egyébként is várható csökkenésen túli — évi 1 %-os csökkentésére, valamint a teljes energiafogyasztáson belül a megújuló energia részarányának 12 %-ra növelésére irányuló EU-célkitűzés támogatását is. A kapcsolódó szakmai anyagok közé tartoznak majd:

- a kiotói célkitűzések megvalósítása terén tett előrehaladás, továbbá a nemzeti és EU-szintű politikai intézkedések hatékonyságának értékelése;
- az üvegházhatású gázok megfigyelése, elszámolása és ellenőrzése;
- Európát a világ más részeivel összevető teljesítmény-értékelés.

(b) Éghajlatváltozás — hatások, alkalmazkodás és forgatókönyvek

A Kiotói Jegyzőkönyvben foglalt első kötelezettségvállalási időszakot (2008–2012) követően a szigorúbb csökkentést előíró nemzetközi megállapodást szorgalmazó EU-álláspont támogatása. Ezt az a távlatos EU-célkitűzés ösztönzi, amely az ipari forradalom előtti szinthez viszonyított globális hőmérsékletemelkedés legnagyobb értékét 2 °C-ban határozza meg, és amely hosszú távon az üvegházhatásúgáz-kibocsátás 1990. évi szintjéhez viszonyított 70 %-os globális csökkentést tesz majd szükségessé. Az e téren végzett munka az integrált ágazati politikák elemzését és az EU fenntartható fejlődés stratégiáját is segíti a fenntartható energiafelhasználás — megújuló energiaforrások és energiahatékonyság-javítás útján történő — fokozása érdekében. A kapcsolódó szakmai anyagok közé tartoznak majd:

- egyes ágazatok fejlődésével és az éghajlatváltozás hatásaival kapcsolatos — EU-25 adatokat is magukban foglaló — forgatókönyvek;
- az éghajlatváltozás hatásainak és az alkalmazkodásnak az értékelése, az évszakok jellemzőinek regionális szintű értékelését is beleértve (pl. hőmérséklet, csapadék és viharos jelenségek);
- integrált ágazatpolitikai elemzések, beleértve a környezetvédelmi technológiák szerepét is;
- a sérülékeny területek azonosítása és az éghajlatváltozáshoz történő alkalmazkodás értékelése.

A biológiai sokféleség csökkenésének megállítása és a területi változások megértése

Európa fontos feladata a biológiai sokféleség csökkenésének megállítása és a különleges figyelmet igénylő élőhelyek és területek védelme. Az e cél érdekében végzett tevékenységet az EEA 'célból való távolság'-értékelésekkel, a biológiai sokféleség különböző térszálakon mért változásával kapcsolatos információszolgáltatással, a társadalmi-gazdasági fejlődéssel és terheléssel kapcsolatos összefüggések, továbbá a politikák más politikai területeken megnyilvánuló hatékonyságának elemzésével támogatja.

Az Ügynökség következő öt évre vonatkozó kiemelt feladatai:

(a) Biológiai sokféleség

A biológiai sokféleség csökkenésének 2010-ig történő megállítására vonatkozó célkitűzés megvalósításához való hozzájárulás a biológiai sokféleség — területi tervezést, mezőgazdaságot, erdőgazdálkodást, halászatot, környezetszennyezést, talajszennyezettséget és a vidéki területek környezetgazdálkodását is figyelembe vevő — alakulásának értékelésén keresztül. A következő öt évben a kapcsolódó szakmai anyagok közé tartoznak majd:

- 2010-re kitűzött 'célból való távolság'-értékelés;
- a biológiai sokféleséget érintő politikák — különösen a Natura 2000 — megvalósítását és az ágazati politikákkal való kapcsolatot jelző teljesítménymutatók;
- az erdők állapotának értékelése;
- a tagállamok és a Bizottság támogatása a Natura 2000 és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos akciótervek megvalósításában;
- a rendelkezésre álló ismeretek és tapasztalatok EEA-hálózatokon belüli összegyűjtése az élőhelyek és a fajok, valamint terhelésük megfigyelését célzó közös módszerek kidolgozása céljából;
- referencia-adatbázisok, portálok, útmutatók és hálózatok fenntartása;
- a tájidegen fajok megjelenésének korai jelzésére alkalmas hálózat fejlesztése;
- ágazati politikák integrációja és gazdasági elemzés.

(b) A táj- és területi változások értékelése

Az európai és a globális fejlesztési kezdeményezések — köztük a tengeri rendszerekre és talajokra vonatkozó fő tematikus stratégiák — területi követelményeinek támogatása, különös figyelemmel az ökológiailag érzékeny területeken történő földhasználat-változásra és a talaj védelmére. A kapcsolódó szakmai anyagok közé tartoznak majd:

- tematikus és ágazati politikai kezdeményezéseket támogató, természeti, kulturális és épített környezettel kapcsolatos területi adatokat is magában foglaló, integrált információs rendszer;
- az európai régiók fenntartható fejlődésének értékelése a biológiai sokféleség és a táji változás tükrében;
- az éghajlatváltozással, a sivatagosodással, a talajerózióval, a feltöltődéssel, a mezőgazdaság belterjességével és külterjességével, továbbá a szennyezéssel összefüggő változások értékelése;
- a part menti és a tengeri ökoszisztémák értékelése.

Az emberi egészség és az életminőség védelme

Az elmúlt évszázadot jellemző nagy mértékű környezetszennyezéssel — bűzös folyóvizek, szmog, nem kezelt hulladéklerakók, talajszennyeződés — Európa számos részén foglalkoztak. Napjainkban azonban más — bár hatásában kevésbé nyilvánvaló, de hasonlóan fenyegető — kihívásokkal kell szembesülnünk: globális felmelegedés, belső elváltatású mirigyeket roncsoló vegyi anyagok, levegőben lévő nagyon finom részecskék.

Az új problémák új megoldásokat és az adott probléma valamennyi szempontját figyelembe vevő, együttes gondolkodást igényelnek. A társadalom feladata, hogy a közösségek változtatást célzó tervezésbe történő bevonása, továbbá a környezetet óvó és javító termelési módok és fogyasztási szokások útján segítse az újító tevékenységet az üzleti szférában és a fogyasztói magatartást az életvitelben, miközben mindenkinek — különösen a kiszolgáltatott csoportok számára — jólétet és jobb életminőséget biztosítson.

A környezeti kérdések a gazdasági és társadalmi gondokkal szoros összefüggésben állnak. A társadalom nem tudja sikeresen megoldani a jelentős környezeti problémákat — például éghajlatváltozás, közlekedés, energia, egészség — kizárólag a környezet javítását célzó intézkedésekkel, csak olyan politikák megvalósításával, amelyek a társadalmi és gazdasági vonatkozásokat is figyelembe veszik.

Az Ügynökség számára mindez a munkavégzés és a témákról való újszerű gondolkodás kihívását jelenti, amelyek révén sikerül majd hozzájárulnunk a megoldások megtalálásához. Az elkövetkező öt évben a lehetőségek széles körét tárjuk majd fel, ide értve a területi elemzéseket, a különböző jövőbeli forgatókönyvek ellenőrzését szolgáló modellek kidolgozását, a gazdasági eszközök és az önkéntes megállapodások alkalmazását. A környezeti ismeretek helyi közösségi tervezésbe történő beépíthetősége érdekében támaszkodni fogunk az oktatási programok és a nyilvánosság magatartásának vizsgálatára.

Az Ügynökség következő öt évre vonatkozó kiemelt feladatai:

(a) A környezet és az emberi egészség

Az emberi egészség és az életminőség környezeti vonatkozásai javításának elősegítése az EU 'környezet és egészség' cselekvési programjának támogatása céljából. A kapcsolódó szakmai anyagok közé tartoznak majd:

- a környezet és egészség témakör elemzésére szolgáló módszertani keretrendszer kifejlesztése;
- a főbb környezeti tényezők — például levegőminőség és belső téri légszennyezés — emberi egészségre gyakorolt hatásának nyomon követését lehetővé tevő környezeti és egészségi mutatók készletének kidolgozása az EEA-tagországokkal és az Egészségügyi Világszervezettel együttműködésben;
- a környezet és egészség kérdéskörében tevékeny Eionet-hálózat létrehozása;
- a környezet és egészség kérdéskörben készült értékelések felülvizsgálata;
- az Európai Élelmiszerbiztonsági Hivatallal együttműködésben végzett tevékenységek.

(b) Vegyi anyagok

A vegyi anyagok használatából eredő veszélyek csökkentését szolgáló intézkedések támogatása. A kapcsolódó szakmai feladatok:

- a különböző természeti és települési rendszerekben előforduló vegyi anyagok (beleértve a növényvédő szereket is) koncentrációjával, hatásaival kapcsolatos megfigyelő és információs rendszerek kidolgozása;
- az új Európai Vegyianyag Ügynökséggel együttműködésben végzett tevékenységek.

(c) Vízminőség és a víz keretirányelv

Az emberi egészséget és a környezetet számottevően nem befolyásoló vagy veszélyeztető felszíni és felszín alatti víz minőség és mennyiség elérésének támogatása. Ez elsősorban a víz keretirányelv megvalósításának támogatásában nyilvánul majd meg a víztestek jó állapotának biztosítását 2015-re előírányzó célkitűzés teljesítése érdekében tett lépések — köztük az időközben felmerülő új problémák — értékelése útján. A kapcsolódó szakmai anyagok közé tartoznak majd:

- európai víztestek értékelése;
- az Eurowaternet (európai vizeket figyelő hálózat) továbbfejlesztése a víz keretirányelvben, valamint a nitrát-, a városi szennyvíz-, az ivóvíz- és a fürdővíz-irányelvben foglaltakkal és a jelentéskészítés támogatásával összhangban;
- az édesvizeket a part menti és a tengeri területekkel összekapcsoló — területi adatokat is magában foglaló — integrált információs rendszer kidolgozása, és információszolgáltatás vízgyűjtő szinten.

(d) Tengeri környezet

Az EU tengerstratégiája megvalósításának a tengeri egyezmények titkárságaival együttműködésben történő támogatása az Európát körülölelő nyolc nagy tengeri ökoszisztéma egészségét vizsgáló értékelések útján. Ezen belül különös figyelmet szentelünk az ökoszisztémák működésében, az eutrofizációban, a szennyezésben tapasztalt folyamatokra, a környezetvédelmi jogszabályok és előírások betartására, valamint a tengeri erőforrások fenntartható használatának szabályozására és társadalmi-gazdasági elemzésére. A kapcsolódó szakmai anyagok közé tartoznak majd:

- 'céltól való távolság'-értékelések;
- Európa nagy tengeri ökoszisztémái egészségének integrált területi információs rendszeren nyugvó értékelése a természeti rendszerekben végbemenő folyamatok alakulásának és a földi eredetű szennyezés hatásának vizsgálata céljából;
- a tengerstratégia megvalósítását célzó információáramlás fejlesztése a Reportnet és más rendelkezésre álló eszközök felhasználásával;
- a part menti területekkel, a tengeri erőforrások kiaknázásával és az északi- és földközi-tengeri szállítással kapcsolatos forgatókönyvek kidolgozása;
- az Európai Tengerbiztonsági Ügynökséggel együttműködésben folytatott tevékenységek.

(e) Levegőminőség

Az emberi egészséget számottevően nem befolyásoló vagy veszélyeztető levegőminőség elérését célzó folyamat támogatása. A kapcsolódó szakmai anyagok közé tartoznak majd:

- 'céltól való távolság'-értékelések;
- a helyi és belső téri légszennyezettség értékelése;
- a levegőminőség és a légszennyezőanyag-kibocsátás megfigyelése, ide értve az Airbase tökéletesítését;
- a légszennyező anyagokkal való érintettség értékelése, különös tekintettel a városi területekre és a magas épületek övezte utcákra.

(f) A városi területek és a zaj

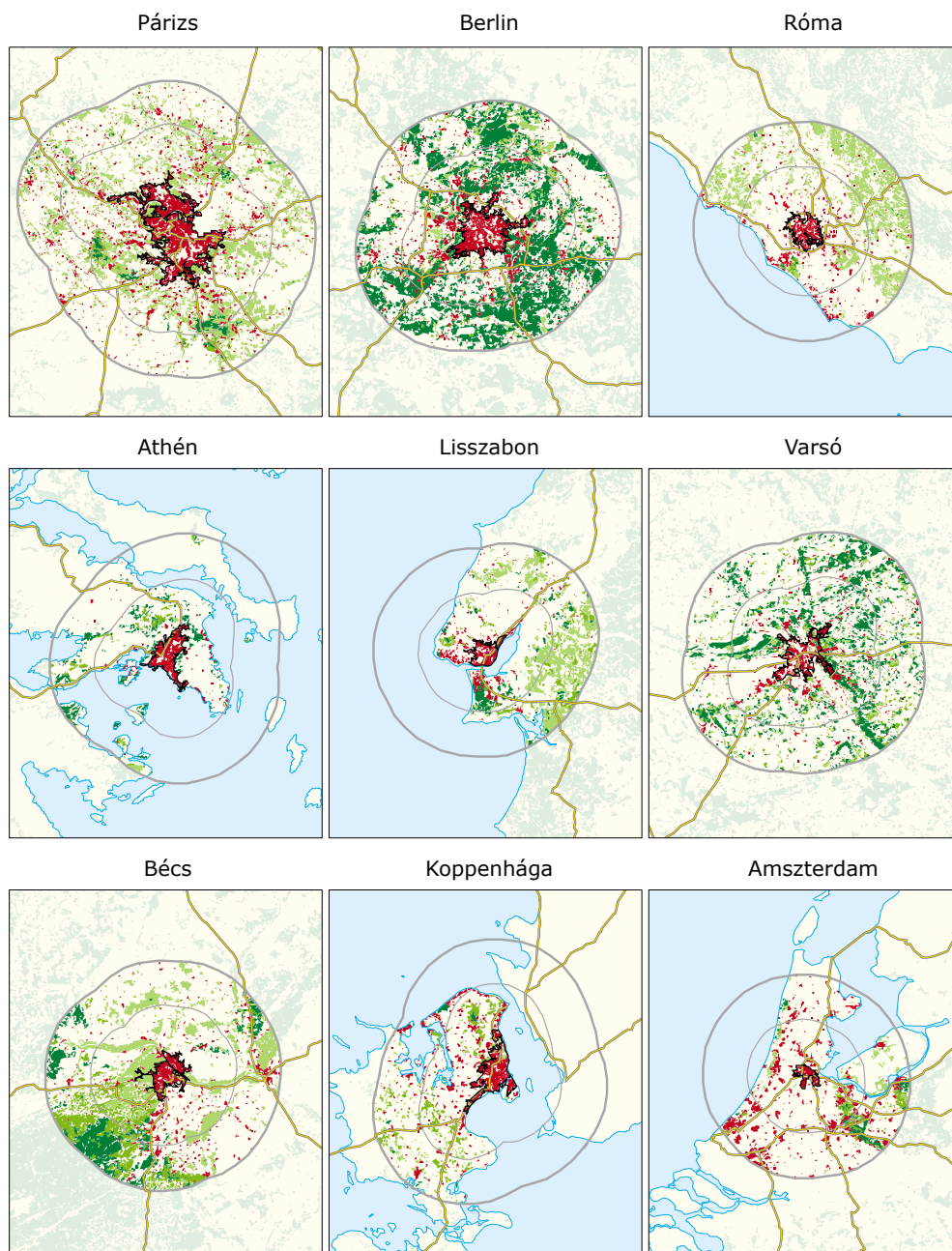
Az életminőség javításának támogatása a városi területeken. A kapcsolódó feladatok:

- a városi környezeten belüli lakó- és zöldterületek változásainak értékelése;
- a városi környezettel kapcsolatos tematikus stratégia támogatása, elsősorban a települések terjeszkedésének, a földhasználatnak, a jelentéskészítésnek és a fenntartható településgazdálkodásnak a megfigyelése terén;
- kiválasztott területek zajértékelése.

(g) Természeti és műszaki eredetű veszélyek

A veszélymegelőzést segítő keretjogszabályok kidolgozásának és a kockázatfeltérképezés összehangolásának támogatása. A kapcsolódó szakmai anyagok közé tartoznak majd:

- a természeti veszélyek környezeti és gazdasági hatásának értékelése;
- a földhasználatot és a műszaki kockázatokból eredő veszélyeket szemléltető térképek.

**Az európai
fővárosok körüli
erdőterület**

A természeti erőforrások fenntartható használata és kezelése, hulladékgazdálkodás

A társadalom víz, energia és ásványkincsek iránti igénye folyamatosan nő, amely megfelelő szabályozás hiányában a jövőbeli gazdasági és társadalmi fejlődés szempontjából komoly gondot fog okozni. A hulladékra egyre inkább mint lehetséges erőforrásra tekintünk: az anyagok széleskörű újrafelhasználása és újrafeldolgozása, valamint a gyártás során történő minél hatékonyabb felhasználása a jövő alapvető normája. Egyre több olyan terméket fognak fejleszteni, eladni és engedélyezni, amelyek a gyártás és a használat során, továbbá a termék életciklusának végén jelentkező környezeti költségek minimalizálását célozzák.

Az Ügynökség folytatja a hulladékgazdálkodással és a természeti erőforrások fenntartható használatával kapcsolatos politikákat támogató információk és értékelések nyújtását annak érdekében, hogy a feladatok rangsorolását, a megfigyelést és a nyomon követést, valamint a 'legjobb gyakorlat' példáinak felkutatását és azonosítását lehetővé tegye.

Az Ügynökség következő öt évre vonatkozó kiemelt feladatai:

(a) Hulladék- és anyagáram-értékelések

A természeti erőforrások fenntartható használatával és a hulladék újrafeldolgozásával kapcsolatos tematikus stratégiák mögött rejlő politikai szándékok támogatása. A keletkezett hulladékmennyiség általános és jelentős csökkentésének, az erőforrás-használat gazdasági növekedéstől való szétválasztásának, valamint annak biztosítása, hogy az erőforrások felhasználása és az ezzel kapcsolatos hatások ne haladják meg a környezet teherbíró képességét. A kapcsolódó szakmai anyagok közé tartoznak majd:

- a természeti erőforrások fenntartható használatával és a hulladék újrafeldolgozásával kapcsolatos tematikus stratégiák támogatása;
- hulladék- és anyagáram-értékelések;
- a hulladékkal és a természeti erőforrásokkal kapcsolatos politikák elemzése, beleértve a hatékonyság és a haladás értékelését is;
- a természeti erőforrások használatával és a hulladékmegelőzéssel kapcsolatos mutatók fejlesztése;
- tagországoknak nyújtott támogatás a hulladékkal kapcsolatos — a csomagolási hulladék irányelvben foglaltakra is kiterjedő — jelentéskészítés és anyagáram-elszámolás terén;
- a hulladékstatisztikai rendelet támogatása, ide értve a jelentéstételi kötelezettség teljesítésének segítését is.

(b) A 'legjobb gyakorlattal' kapcsolatos információ

Az erőforrás-használat és a keletkezett hulladékmennyiség jelentős és átfogó csökkentésének elősegítése a rendelkezésre álló lehetőségekkel és politikai eszközökkel kapcsolatos információ terjesztése útján. A kapcsolódó szakmai anyagok közé tartoznak majd:

- a 'legjobb gyakorlattal' és a sikertörténetekkel kapcsolatos információk felkutatása és közreadása.

Az EEA a világban

A hatodik környezetvédelmi cselekvési program a környezeti kérdésekkel kapcsolatos valamennyi szempont közösségi külkapcsolatokba történő teljes és megfelelő beépítésének, továbbá az EU által a világ más részeire gyakorolt hatások figyelembevételének fontosságát hangsúlyozza. Ezért az EU fenntartható fejlődés stratégiájának külső dimenziója a nemzetközi szervezetekkel és a fejlődő országokkal folytatott együttműködésre hív fel a fejlesztési együttműködés kiterjedésének, minőségének, hatásának és fenntarthatóságának fokozása érdekében. Az EU 'szélesebb Európa' szomszédságpolitikája ehhez hasonlóan előmozdítja a kibővült EU délkelet-európai, földközi-tengeri és KEKKÁ- (kelet-európai, kaukázusi és közép-ázsiai) országokkal való szorosabb együttműködés elképzelését. Az EEA-ról szóló tanácsi rendelet szerint az Ügynökség nem végezhet más szervezetekével megegyező tevékenységet. Ezért elengedhetetlen, hogy az EEA az érdekelt nemzetközi szervezetekkel, a nemzetközi egyezmények titkárságaival és harmadik országokkal együttműködésben végezze munkáját a környezeti kérdésekkel kapcsolatos tevékenységek megfelelő összehangolása és a tevékenységek hatékonyságának növelése érdekében. Ez pedig a fokozott tapasztalatcserét, továbbá a közös módszerek és a célirányos kapcsolt szolgáltatások és termékek továbbfejlesztését is magában foglalja a jövőben.

Az Ügynökség következő öt évre vonatkozó kiemelt feladatai:

(a) Az EU 'szélesebb Európa' szomszédságpolitikájának támogatása

Az EU-val szomszédos délkelet-európai, földközi-tengeri és — a forrásoktól függően — KEKKÁ-országokkal a környezeti problémákra, a munkamódszerekre, a keretrendszerekre stb. vonatkozó információk és tapasztalatok megosztásának és cseréjének támogatása,

beleértve a nemzetközi és regionális szervezetekkel fenntartott munka- és partnerkapcsolatok kiépítését és megerősítését. A kapcsolódó szakmai anyagok közé tartoznak majd:

- a délkelet-európai országokban a tájékoztatási lehetőségek és az információáramlás javítása a CARDS-program keretében;
- az UNEP-pel közösen megfogalmazott tematikai üzenetek közzététele;
- az UNEP 2006–2007-ben megjelenő 4. Globális Környezeti Előretételezéséhez (GEO-4) való hozzájárulás;
- a KEKKÁ-országokban a tájékoztatási lehetőségek és az információáramlás javítása az 'Európa környezetéért'-program keretében, valamint részvétel a negyedik összeurópai értékelés jelentésének (2007) összeállításában;
- a — 2010-ben létrehozandó — Euro-Mediterrán szabadkereskedelmi övezet környezeti hatásainak értékelése.

(b) Az EU fenntartható fejlődés stratégiája külső dimenziójának támogatása

Európának az Európán kívüli országok és régiók környezetére gyakorolt hatásai nemzetközi szervezetekkel együttműködésben végzendő értékelésének támogatása a fenntartható fejlődés, az ezredfordulós célkitűzések felé haladás és a globális felelősség összefüggésében. A kapcsolódó szakmai anyagok közé tartoznak majd:

- az UNEP-pel való együttműködés a GEO-sorozat és a közös üzenetek terén;
- a nemzetközi kérdésekkel kapcsolatos mutatók előállítását segítő adatáramlás fejlesztése.

(c) A globális környezeti irányítást segítő partnerkapcsolatok fejlesztése

A környezetpolitika globális szintű integrációját segítő, osztott információszolgáltatási folyamatok partnerkapcsolatokon keresztül történő megerősítése. A kapcsolódó szakmai feladatok:

- a nemzetközi jelentéskészítési folyamat ésszerűsítése a nemzetközi szervezetekkel és az egyes politikai területeken tevékenykedő egyezménytitkárságokkal kötött és megerősített megállapodások útján;
- Az ENSZ testületeivel, az OECD-vel, a nemzetközi pénzügyi intézetekkel és az Eurostattal folytatott együttműködés megerősítése a globális jelentéskészítési tevékenység jobb összehangolása és a közös információk közreadása érdekében;
- az Egészségügyi Világszervezettel (WHO) és az Egyesült Államok Környezetvédelmi Ügynökségével (US EPA) való együttműködés az egészséggel és a környezettel kapcsolatos ismeretek bővítése céljából.

A fenntartható fejlődés és a környezetpolitikák támogatása

Az újabb környezetpolitikák egymástól eltérő politikai keretrendszerben — cardiffi és lisszaboni folyamat, hatodik környezetvédelmi cselekvési program és EU fenntartható fejlődés stratégia — kerültek kidolgozásra. Ugyanakkor a politikai fejlődés — például a bővítés, a gazdaság globalizációja és a fenntarthatósági célkitűzések stratégiai megfogalmazása — csak tovább fokozta a problémák összetettségét és a jövővel kapcsolatos bizonytalanságot. Más politikákban mindeddig elsősorban a gazdasági és társadalmi kérdések kerültek előtérbe, s kisebb volt a környezet épségére helyezett hangsúly. Ebből adódóan rendkívül fontos, hogy munkaprogramjában az Ügynökség szem előtt tartsa az integráció és a bizonytalanság kérdését, továbbá az elővigyázatosság elvének alkalmazását.

A fenntartható fejlődést biztosító ésszerű és megbízható politikaformáláshoz tökéletesebb információkra, valamint a hatások értékelését és előretekintő elemzések végzését is lehetővé tevő módszerekre van szükség. A több témakört érintő és az újonnan felmerülő problémák megoldását segítő integráltabb értékelések kidolgozására is lehetőség fog nyílni.

Az Ügynökség — az érdekelt felek bevonásával — a jelenlegi és tervezett környezetvédelmi és fenntartható fejlődés politikák jövőbeli következményeit szemléltető forgatókönyveket és modelleket dolgoz majd ki.

Az Ügynökség következő öt évre vonatkozó kiemelt feladatai:

(a) Fenntartható fejlődés

Az EU fenntartható fejlődés stratégiája — bővítés problémakörére és nemzeti folyamatokra is kiterjedő — megvalósítása terén tett előrehaladás értékelésének és a jelentéskészítésnek a támogatása. Az EEA-értékelések fenntartható fejlődés szempontjából megfelelőbb összefüggésbe helyezése útmutatók kidolgozásával, a fenntarthatósági referenciaértékekkel kapcsolatos jobb információkkal és az együttes társadalmi felelősség jobb megértésével. A kapcsolódó szakmai anyagok közé tartoznak majd:

- a hatodik környezetvédelmi cselekvési programban, a cardiffi és a lisszaboni folyamatban, az EU fenntartható fejlődés stratégiájában megfogalmazott környezetvédelmi célkitűzések megvalósításának és az ezek között fennálló összefüggéseknek az értékelése;
- az EEA/Eionet és az érintett társadalmi és gazdasági hálózatok és szakértői csoportok közötti kapcsolattartás;
- a fenntartható fejlődéssel és a fenntarthatóság hatásainak értékelésével kapcsolatos információk és útmutatók elemzése és terjesztése;
- a fenntartható fejlődés gazdasági elemzése;
- az európai és a regionális fejlődés forgatókönyvei.

(b) A bővítéssel kapcsolatos kihívások

A 2004. évi bővítési folyamat támogatása és az EU ezt követően jelentkező igényeinek kielégítése. A kapcsolódó szakmai feladatok:

- a 2004. évi csatlakozási folyamat támogatása;
- a hatodik környezetvédelmi cselekvési program bővítéssel kapcsolatos összefüggései;
- a bővítési folyamat 2004 utáni nyomon követése.

(c) Rendszeres átfogó értékelések

Az Ügynökség — a tanácsi rendeletben foglaltaknak megfelelően — ötévente teszi közzé Európa környezetének állapotáról, annak alakulásáról és az előretekintésről szóló jelentését, amelyet egyes témákról rendszeresebben megjelölt, mutatókon alapuló értékelések egészítenek ki. Az értékeléseket a jövőben is folytatni kell a politikai programtervezés és különösen a

hatodik környezetvédelmi cselekvési program felülvizsgálatának (2006) támogatása érdekében. Ezenkívül az Ügynökség tevékenységében az előrehaladás felmérése és a teljesítményértékelés is központi szerepet játszik majd. A kapcsolódó szakmai anyagok közé tartoznak majd:

- 2005. évi 'környezetállapot és előretételek' jelentés
- Környezeti jelzések (éves jelentés)
- EEA gyorsjelentések
- intézkedésekkel kapcsolatos tájékoztatás.

(d) Ágazati értékelések

Az Ügynökség a hatodik környezetvédelmi cselekvési program valamennyi kiemelt témájára és a cardiffi folyamat fő ágazataira biztosítani fogja a kitűzött politikai célok és célkitűzések megvalósításában elért haladás rendszeres frissítését, ezen belül kitérve a jövőbeli kilátásokra, az országok és régiók közötti összehasonlításra, továbbá közreadja a levont tanulságokat és a legjobb gyakorlat példáit. A kapcsolódó szakmai anyagok közé tartoznak majd:

- mutatókon alapuló jelentéskészítési mechanizmusok kidolgozása elsőséggel a közlekedésre, a mezőgazdaságra és az energiaiparra;
- módszertan és javaslatok az országok és régiók közötti ágazati összehasonlításra használt adatok összehangolására;
- a 'legjobb gyakorlat' elemzése és terjesztése.

(e) A politika hatékonyságának elemzése

A politikák hatásai és hatékonysága megértésének támogatása a politikamegvalósítással kapcsolatos információcsere ösztönzésével és kiválasztott környezetpolitikai intézkedések célirányos értékelésével. A kapcsolódó szakmai anyagok közé tartoznak majd:

- gazdasági szempontokat is magukban foglaló kísérleti tanulmányok (pl. a települési szennyvízzel és a csomagolással kapcsolatos politikák);
- a hatékony politikai 'keverékek' elemzése és más kiemelt partnerekkel — köztük az OECD-vel — való kölcsönös összhang;
- az európai környezetvédelmi ügynökségek hálózatának támogatása, beleértve az egyes politikák tagországokon belüli megvalósításának elemzését is;
- politikaelemző szakértők hálózatának felállítása a politika hatékonyságának értékelését szolgáló módszertani útmutató és keretrendszer fejlesztésének támogatására.

(f) Felmerülő témák, kutatási tervek és a kilátások vizsgálata

A felmerülő témákkal kapcsolatban rendszeres értékelések készítése abból a célból, hogy a tudomány és a technológia világából érkező jelzések is részét képezzék a politikai vitáknak. A felmerülő, kulcsfontosságú témákkal kapcsolatban az érintett nyilvánosság tudatosságának és megértésének növelése a politikai válaszok korai támogatása érdekében. A tudományos kutatás, a megfigyelés, a lakossági aggodalmak és a politikai elemzés eredményeként felmerülő jelentős új kérdések azonosításra és kiválasztás után elemzésre kerülnek. A kapcsolódó szakmai anyagok közé tartoznak majd:

- az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és az energetika területén alkalmazható környezetvédelmi technológiák;
- a genetikailag módosított szervezetek tápanyagfelvételének és hatásainak nyomon követése;
- tudományos megközelítés a politikaalakítás bizonytalanságainak kezelésére.

(g) Forgatókönyvek és előretekintések

A Európa környezetére vonatkozó előretekintések és a főbb politikai döntések következményeinek értékelését segítő különböző forgatókönyvek kidolgozása és elemzése. A várható jövőbeli trendek vizsgálatára alkalmas, a gyenge jelzések, a felmerülő problémák és az esetleges meglepő fejlemények korai észlelését segítő módszeres eljárások kidolgozása. A kapcsolódó szakmai anyagok közé tartoznak majd:

- átfogó forgatókönyvek kidolgozása Európa környezetére;
- a főbb témakörökkel — pl. a földhasználat éghajlatváltozással és energiaigénnyel összefüggő változásai; tengeri szállítás a környezeti szempontból érzékeny területeken, pl. az Északi- és a Földközi-tengeren — kapcsolatos forgatókönyvek mélyreható elemzése;
- a nyilvánosság és az érdekelt felek forgatókönyv-kidolgozásban és -értékelésben való részvételét szolgáló megközelítések kidolgozása.

Forrásainkkal való gazdálkodás

Az EEA 2004–2008 közötti stratégiája az alapfinanszírozás évi átlagban 5 %-os fokozatos növekedésének feltételezésén alapul. Abból kiindulva, hogy az általános infláció mértéke a jelenlegi becslések szerint 2 % körül alakul majd, és az EEA bérköltségének következő évekre várható emelkedése 4–5 %-ra tehető, a költségvetés szinten tartásához a támogatás 3 %-os növelése szükséges.

Számítások szerint további 2 % növekedés szükséges az adatközlési rendszer ésszerűsítése, a minőségbiztosítás javítása és a politikai folyamatok támogatásának kibővítése terén jelentkező növekvő igények kielégítése céljából.

Bővítés terén játszott élvonalbeli szerepét az Ügynökség további új tagok — elsősorban Svájc és a délkelet-európai országok — felvételével igyekszik erősíteni. A földrajzi terjeszkedés, a más országokkal folytatott együttműködés, valamint a kibővült ágazati tevékenység várható alakulását és keretfeltételeit a táblázat szemlélteti. A források az új tagországok kapacitásának megerősítését is szolgálják. Az Ügynökség tovább segíti az ágazati

főigazgatóságokkal (DG-kkel) — különösen az energetikai, közlekedési, mezőgazdasági és halászati ágazattal — folytatott együttműködést. Az iparban működő partnerekkel végzendő közös tevékenységek lehetősége is szerepel a tervek között.

Az Ügynökség további erőfeszítéseket kíván tenni egy modernebb emberierőforrás-gazdálkodás szemlélet felé, amely az embert tekinti legfőbb értékének. Ezen belül a hangsúly a továbbképzésen, a személyi életpálya-fejlesztésen, a vezetői képességek javításán és a szervezeti élet rezdüléseinek nyomon követésén lesz. A belső teljesítményellenőrzés és az EEA eredményeivel kapcsolatos kommunikáció egyik legfontosabb eszköze egy kiegyensúlyozott pontrendszer lesz. Mindemellett az Ügynökség megteszi az első lépéseket a környezetirányítási és auditálási rendszer (EMAS) alkalmazásában, amely tovább segíti környezetre gyakorolt saját hatásainak csökkentését, valamint az iparral és a beszállítókkal fenntartott kapcsolatot.

Az elsődleges feladatok között szerepel a projektirányítás fejlesztése és további finomítása a tevékenység alapú irányítás és költséggazdálkodás felé történő elmozdulással. Az auditálási és visszajelzési mechanizmusok a gazdálkodásszemléletbe fognak épülni.

Az Ügynökség a következő öt évben is a Kongens Nytorv 6. szám alatti irodájában végzi tevékenységét. Az épület 155 irodai férőhelye ez idő alatt várhatóan csaknem teljesen kihasználásra kerül.

Költségvetési terv

Költségvetés

Év	EU-alaptámogatás	Nem EU-tagállam hozzájárulások	Tagjelöltek együttműködése	Más főigazgatóságok	Összköltségvetés
2004	27 200	3 900		500	31 600
2005	28 600	4 900	1 000	1 000	35 500
2006	30 000	5 000	2 000	1 500	38 500
2007	32 200	4 400	2 000	1 500	40 100
2008	33 700	4 500	2 000	1 500	41 700

Személyzeti terv

Év	Személyzet összesen
2004	115
2005	125
2006	135
2007	145
2008	150

A költségvetéssel kapcsolatos keretfeltételek és feltételezések:

- Svájc 2005-ben csatlakozik az EEA-hoz;
- Bulgária és Románia tervezett EU-csatlakozása időpontjában jelenlegi közvetlen hozzájárulásuk az EEA alapköltségvetésébe épül be;
- a délkelet-európai országok együttműködésével kapcsolatos közvetlen hozzájárulás 2005-től várható, több keleti és földközi-tengeri ország esetleges külső finanszírozásával;
- az ágazati főigazgatóságok (DG-k) közvetlen hozzájárulásai 2005-től várhatók, először a mezőgazdasági, majd a többi főigazgatóságtól is.

Alapvető EEA-dokumentumok

EEA-jövőkép	EEA-stratégia 2004–2008	Éves gazdálkodási terv	EEA-honlap www.eea.eu.int
A környezeti információk jövőjével kapcsolatos törekvéseink leírása	Az ötéves célkitűzések és a környezeti információk távlati jövőképével kapcsolatos célkitűzések megfogalmazása	Következő évre vonatkozó feladataink rangsora, célkitűzéseink, és forrásaink tervezett felhasználása	A környezetről és tevékenységünkről nyújt információt
Éves jelentés/ Éves tevékenységi jelentés	Éves környezeti jelentés	Ügyfél-szolgálati szabályzat	Félévi működési jelentés
Az év és ezen belül a célkitűzések megvalósítása terén elért eredmények áttekintése	A környezetre gyakorolt saját hatásunk kezelésében elért eredményeink éves szintű értékelése (2004-től kezdődően)	Az európai intézményekkel, a tagországokkal és a társadalommal szemben vállalt kötelezettségeink összefoglalása	Működési eredményeink részletesebb áttekintése összefoglaló pénzügyi és emberierőforrás-adatokkal kiegészítve

Adatpolitika (2004)

Az EEA termékeiben használt adatok az EEA-honlap adatszolgáltató rendszerén keresztül szabadon hozzáférhetők, feltéve, hogy az EEA és az adatszolgáltató közötti megállapodás nem tartalmaz az adatok elérhetőségére vagy használatára vonatkozó korlátozást. A honlapon megtalálható új EEA-termékek az eredeti adatkészletekre — vagy korlátozott elérhetőség esetén az adatszolgáltatóval kapcsolatos információt tartalmazó metaadatokra — mutató közvetlen kapcsolódási pontot is tartalmazni fognak.

Európai Környezetvédelmi Ügynökség

EEA-stratégia 2004–2008

Luxembourg: Az Európai Közösségek Hivatalos Kiadványainak Hivatala

2003 – 28 old. – 21 x 29,7 cm

ISBN 92-9167-654-3

